A stylized profile of a human head facing right, composed of several overlapping layers in shades of blue and green. The background is a light blue grid pattern.

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΜΕΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2017**

- Διαφοροποίηση της διδασκαλίας
- Αξιολόγηση του/της μαθητή/τριας

Τι θα μας απασχολήσει...

1

Τι είναι διαφοροποίηση διδασκαλίας

1.α. Διάγνωση των πραγματικών αναγκών των μαθητών/τριών

1.β. Διαδικασία εφαρμογής διαφοροποιημένης διδασκαλίας

2

Εκπόνηση μαθήματος με διαφοροποίηση

3

Πώς αξιολογούμε τον μαθητή/τη μαθήτριά;

Εναλλακτικοί τρόποι αξιολόγησης

A stylized profile of a human head facing right, composed of three overlapping layers: a dark grey inner layer, a blue middle layer, and a green outer layer. The background is a light blue grid with faint white circuit-like patterns.

1. Διαφοροποίηση της διδασκαλίας

1. Τι είναι διαφοροποίηση

- ❖ **Να συζητήσετε σε ποια παραδείγματα προάγεται η διαφοροποίηση διδασκαλίας και σε ποια όχι.**
- ❖ **Να αιτιολογήσετε τις επιλογές σας.**

1. Τι είναι διαφοροποίηση

1

Ο κύριος Δημοσθένης εφαρμόζει **κάθε μέρα διαφορετική μέθοδο διδασκαλίας**: κάποιες μέρες εφαρμόζει μετωπική διδασκαλία, άλλες μέρες χρησιμοποιεί τη συνεργατική μέθοδο. Επίσης, χρησιμοποιεί ποικιλία υλικών: μια μέρα χρησιμοποιεί το βιβλίο των μαθητών, άλλη μέρα την αναζήτηση στο διαδίκτυο ή τη μελέτη στατιστικών κ.ο.κ.

Σημαντικό είναι να αξιοποιείται ποικιλία μεθόδων ή/και υλικών στο ίδιο μάθημα.

1. Τι είναι διαφοροποίηση

2

Ο κύριος Θεοδοσίου μετά την ολοκλήρωση της κάθε ενότητας αναθέτει στους μαθητές του κατ' οίκον εργασίες, για να εξετάσει τους δείκτες επιτυχίας που κάλυψε στην ενότητα. Ορισμένες εργασίες είναι υποχρεωτικές για όλους· για κάποιες εργασίες οι μαθητές έχουν το **δικαίωμα επιλογής**. Για παράδειγμα, να φτιάξουν έναν πίνακα ή μια γραφική παράσταση, να ηχογραφήσουν κάτι, να δημιουργήσουν ένα κολάζ, να μπουν στη θέση του ήρωα κ.λπ.

Διαφοροποίηση με βάση το μαθησιακό προφίλ και τα ενδιαφέροντα.

Διαφοροποίηση με βάση το μαθησιακό προφίλ

Λεκτική/γλωσσική νοημοσύνη: Ικανότητα για χειρισμό της γλώσσας, έμφαση στον γραπτό λόγο, τη συζήτηση, το χιούμορ. Ενδεικτικές δραστηριότητες: ανάγνωση κειμένων, δημιουργία λεξικών ή καταλόγων με παροιμίες και αποφθέγματα, συγγραφή ποιημάτων ή διηγημάτων, δημιουργία εφημερίδων, συγγραφή ομιλίας ή επιστολής, παραγωγή ενημερωτικών φυλλαδίων, κατάθεση εισηγήσεων για λήψη μέτρων κ.ά.

Λογική/μαθηματική νοημοσύνη: Ικανότητα χρήσης αριθμών και επιστημονικής σκέψης. Ενδεικτικές δραστηριότητες: ταξινόμηση, μαθηματική ανάλυση, γραφικές παραστάσεις, διαγράμματα, πίνακες, μετρήσεις, βάσεις δεδομένων, συγκρίσεις, έρευνες κ.ά.

Μουσική/ρυθμική νοημοσύνη: Ικανότητα να απολαμβάνει κανείς και να δημιουργεί μουσική. Ενδεικτικές δραστηριότητες: μελοποίηση ποιημάτων, αναζήτηση της κατάλληλης μουσικής υπόκρουσης, δημιουργία μουσικής υπόκρουσης, ηχογράφηση, διάκριση διαφορετικών ήχων κ.ά.

Διαφοροποίηση με βάση το μαθησιακό προφίλ

Οπτική/χωρική νοημοσύνη: Ικανότητα να αντιλαμβάνεται κανείς τον περιβάλλοντα χώρο. Ενδεικτικές δραστηριότητες: κατασκευές, δημιουργία ή ερμηνεία ενός χάρτη, δημιουργία σχεδίων, γραφημάτων ή εννοιολογικών χαρτών, σύνθεση/επεξεργασία/ερμηνεία εικόνων, δημιουργία κολάζ, φωτογράφιση, συναρμολόγηση κ.ά.

Σωματική/κινησθητική νοημοσύνη: Ικανότητα ελέγχου και συντονισμού των κινήσεων του σώματος. Ενδεικτικές δραστηριότητες: παιχνίδια με κίνηση – δραματοποίηση, χορός, εκτέλεση πειραμάτων κ.ά.

Διαπροσωπική νοημοσύνη: Ικανότητα «αντίληψης των συναισθημάτων, των διαθέσεων, των κινήτρων και των προθέσεων άλλων ατόμων» (Καζταρίδου, 2012, σ. 3). Ενδεικτικές δραστηριότητες: συνεργασία σε ομάδα, ομαδική συγγραφή κειμένων, ανάληψη ηγετικών ρόλων, δραστηριότητες ενσυναίσθησης (δηλ. να παρουσιάσουν πώς θα ένιωθε κάποιος συνάνθρωπός τους, αν του συνέβαινε κάτι).

Διαφοροποίηση με βάση το μαθησιακό προφίλ

Ενδοπροσωπική νοημοσύνη: «Ικανότητα για κατανόηση των βαθύτερων αισθημάτων, επιθυμιών και ιδεών του εαυτού» (Καζταρίδου, 2012, σ. 3). Στους μαθητές με ενδοπροσωπική νοημοσύνη αρέσει να εργάζονται συνήθως ατομικά. Ενδεικτικές δραστηριότητες: αναστοχασμός, παρουσίαση προσωπικών απόψεων, κατάθεση προτάσεων για λήψη μέτρων, ερωτήσεις τύπου «Να υποθέσετε ότι είστε ο/η ... Πώς αισθάνεστε;...» κ.ά.

Φυσιοκρατική (ή νατουραλιστική) νοημοσύνη: Ικανότητα στην κατανόηση του τρόπου με τον οποίο λειτουργεί η φύση. Ενδεικτικές δραστηριότητες: αξιολόγηση σημασίας κάποιου φυσικού φαινομένου, παρατήρηση και καταγραφή στοιχείων, ανάληψη δράσης (σε συνεργασία με αρμόδιους φορείς) για τη βελτίωση μιας κατάστασης σχετικά τη φύση.

1. Τι είναι διαφοροποίηση

3

Η κυρία Σοφοκλέους έχει διαφορετικές προσδοκίες από τους αδύνατους μαθητές όσον αφορά στο αποτέλεσμα της μάθησής τους. Για αυτό τον λόγο, βάζει πιο λίγες και πιο εύκολες ασκήσεις σε αυτούς τους μαθητές, απλοποιώντας την ύλη.

Στη διαφοροποίηση δεν διαφοροποιούνται οι προσδοκίες μας. Υλοποιούμε **τους ίδιους δείκτες επάρκειας** και εξετάζουμε **τους ίδιους δείκτες επιτυχίας** για όλους τους μαθητές.

1. Τι είναι διαφοροποίηση

4

Ο κύριος Ευαγγέλου κατά τη συνεξέταση δύο κειμένων χωρίζει τους μαθητές του σε ομάδες και αναθέτει σε κάθε ομάδα ξεχωριστή δραστηριότητα: μία ομάδα ασχολείται με τον σκοπό των κειμένων, άλλη ομάδα με τον πομπό και το ύφος, άλλη ομάδα με τη δομή των κειμένων κ.ο.κ.

Όλοι οι μαθητές πρέπει να καλύψουν τους ίδιους δείκτες επιτυχίας, επομένως πρέπει να οργανώνουμε για όλους τους μαθητές τις ίδιες ιεραρχημένες δραστηριότητες.

1. Τι είναι διαφοροποίηση

5

Ο κύριος Αναστασίου χρησιμοποιεί φύλλα εργασίας με **ιεραρχημένες δραστηριότητες** (από το απλό στο σύνθετο, από το γνωστό στο άγνωστο). Δίνει **το ίδιο φύλλο** εργασίας σε όλους και αφήνει **χρόνο** στους μαθητές να δουλέψουν **αρχικά ατομικά** και ακολούθως ομαδικά.

Βασικές αρχές διαφοροποίησης:

- κοινό ιεραρχημένο φύλλο εργασίας
- δίδεται χρόνος
- πρώτα ατομικά, μετά ομαδικά

1. Τι είναι διαφοροποίηση

6

Η κυρία Κυριάκου φροντίζει, ώστε να υποστηρίζει τους ταλαντούχους μαθητές της τάξης της. Τους αναθέτει ξεχωριστή, πιο σύνθετη δραστηριότητα, όταν ολοκληρώνουν τις υπόλοιπες δραστηριότητες της τάξης.

Μετασχηματιστικές δραστηριότητες που διορθώνονται από τον εκπαιδευτικό στο σπίτι ή κατ'ιδίαν με τον μαθητή.

1. Τι είναι διαφοροποίηση

❖ Η ανταπόκριση του εκπαιδευτικού στις ανάγκες του κάθε μαθητή του.

Τι διαφοροποιούμε;

Το περιεχόμενο
(υλικό)

Τη διαδικασία
(δραστηριότητες)

Τα αποτελέσματα
(εργασίες)

Πώς διαφοροποιούμε;

Με βάση την
ετοιμότητα

Με βάση τα
ενδιαφέροντα

Με βάση το
μαθησιακό προφίλ

1. Τι είναι διαφοροποίηση

- ❖ Η Διαφοροποίηση είναι τόσο οργανωτική στρατηγική, όσο και παιδαγωγική και επιτρέπει στην ίδια τάξη και σε κάθε μαθητή/τρια να εργάζεται, επιτυγχάνοντας στόχους που έχουν σχέση με τις ιδιαίτερες ανάγκες του/της.

1. Διαφοροποίηση:

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ

Οργάνωση:

- Χώρου
- Τάξης
- Μεθόδων
- Ρυθμού μαθήματος
- Αριθμού ασκήσεων
- Έκτασης υλικών-ύλης
- Μέσων
- Δραστηριοτήτων
- Μορφής αξιολόγησης

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ

- Σκοπού – δεικτών
- Περιεχομένου
- Ασκήσεων / διδακτικών υλικών
- Τελικού Προϊόντος / αποτελέσματος
- Επικοινωνίας
Αλληλεπίδρασης μαθητών
- Επικοινωνίας
Αλληλεπίδρασης
εκπαιδευτικών – μαθητών
- Αξιολόγησης
- Ανατροφοδότησης

1.α. Διάγνωση των πραγματικών αναγκών των μαθητών/τριών

❖ Διαγνωστικά δοκίμια

- ❖ **Διάφορες δραστηριότητες**, οι οποίες θα μπορούν να διαγνώσουν την ικανότητα του/της μαθητή/τριας να ασκεί δεξιότητες, καθώς και τη στάση – παρώθηση και προσοχή του/της για την εκτέλεση εργασιών.
- ❖ **Διακρίβωση του τρόπου μάθησης** που προτιμά ο/η μαθητής/τρια για την επιλογή δραστηριοτήτων, στις οποίες ευκολότερα και αποτελεσματικότερα θα εμπλακούν.

1.β. Διαδικασία εφαρμογής διαφοροποιημένης διδασκαλίας

ΣΤΑΔΙΟ 1. Προετοιμασία εκπαιδευτικού: Ανάλυση γνωστικού αντικειμένου – αναγκών μαθητών

- ❖ Ποιες είναι οι **βασικές – πυρηνικές γνώσεις – ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ/ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ** - του θέματος που θα διδάξω σήμερα
- ❖ Ποιες είναι οι **προαπαιτούμενες γνώσεις/δεξιότητες/στάσεις/τρόποι σκέψης** που θα έπρεπε οι μαθητές/τριές μου να γνωρίζουν, να κτίζουν σκαλοπάτια ανόδου της επίδοσής τους.
- ❖ Ποιες είναι οι **μετασχηματιστικές γνώσεις** που θέλω να αποκτήσουν, πέρα από τις απαιτήσεις του αναλυτικού προγράμματος και της ανάπτυξης, στο πλαίσιο μιας γενικής παιδείας.

1.β. Διαδικασία εφαρμογής διαφοροποιημένης διδασκαλίας

Κλίμακες Δεικτών Επιτυχίας και Προσπαιτούμενα Επάρκειας

- ❖ Τα Α.Π. δομούνται με βάση Κλίμακες Δεικτών Επιτυχίας από τάξη σε τάξη = **Προσανατολισμός σε τελική αξιολόγηση**
- ❖ Οι Κλίμακες σε κάθε τάξη αναλύονται σε Δείκτες Επάρκειας = **Προσανατολισμός σε διδασκαλία**
- ❖ Κλίμακες και Δείκτες επανέρχονται και συλλειτουργούν σε όλες τις τάξεις, για να γίνουν **Δείκτες διαμορφωτικής αξιολόγησης και Μέσα Διαφοροποίησης της διδασκαλίας.**

1.β. Διαδικασία εφαρμογής διαφοροποιημένης διδασκαλίας

ΣΤΑΔΙΟ 2. Οργάνωση διδασκαλίας – μάθησης Επιλογή εναλλακτικών τρόπων οργάνωσης, όπως :

2.1. Ιεράρχηση δραστηριοτήτων και εργασία εξατομικευμένα και σε ομάδες μεικτής ικανότητας.

- ✓ Σε ικανοποιητικό χρόνο, ανάλογα με την περίπτωση, ο εκπαιδευτικός ζητά από την ομάδα να συζητήσει και ελέγξει την πρώτη και δεύτερη δραστηριότητα (προαπαιτούμενες γνώσεις),
Στόχος: όλοι οι μαθητές να κατέχουν την προαπαιτούμενη γνώση.

2.2. Ιεράρχηση ασκήσεων και εξατομικευμένη εργασία.

- ✓ Σε ικανοποιητικό χρόνο ο εκπαιδευτικός καλεί την ολομέλεια να συνεργαστεί μαζί του για την επίλυση της πρώτης ή/και δεύτερης δραστηριότητας, με στόχο να επιμείνει στην επαναδιδασκαλία, αν χρειάζεται των προαπαιτούμενων γνώσεων με την ολομέλεια, αν το ποσοστό αποτυχίας είναι μεγάλο ή και σε μικρές ομάδες με τα παιδιά που έχουν ιδιαίτερες δυσκολίες.

1.β. Διαδικασία εφαρμογής διαφοροποιημένης διδασκαλίας

2.3

Το μάθημα αρχίζει με μικρές διερευνήσεις στις προαπαιτούμενες γνώσεις

- ✓ σε συνδυασμό εξατομικευμένης εργασίας και εργασίας στην ολομέλεια
- ✓ ή με τη μέθοδο της ιδεοθύελλας
- ✓ ή με τη μέθοδο της συνεργατικής αξιολόγησης – εννοιογραμμάτων.

2.4.

Στη συνέχεια, οι μαθητές εργάζονται με συνεργατικές δραστηριότητες στις πυρηνικές γνώσεις.

Μετά από διαγνωστική αξιολόγηση στις βασικές προαπαιτούμενες γνώσεις, οι μαθητές/τριες εργάζονται με ανάθεση εργασιών, ανάλογα με το επίπεδό τους. Μετά από ικανοποιητικό χρονικό διάστημα, εργάζονται σε ομάδες μικτής ικανότητας κ.ο.κ.

1.β. Διαδικασία εφαρμογής διαφοροποιημένης διδασκαλίας

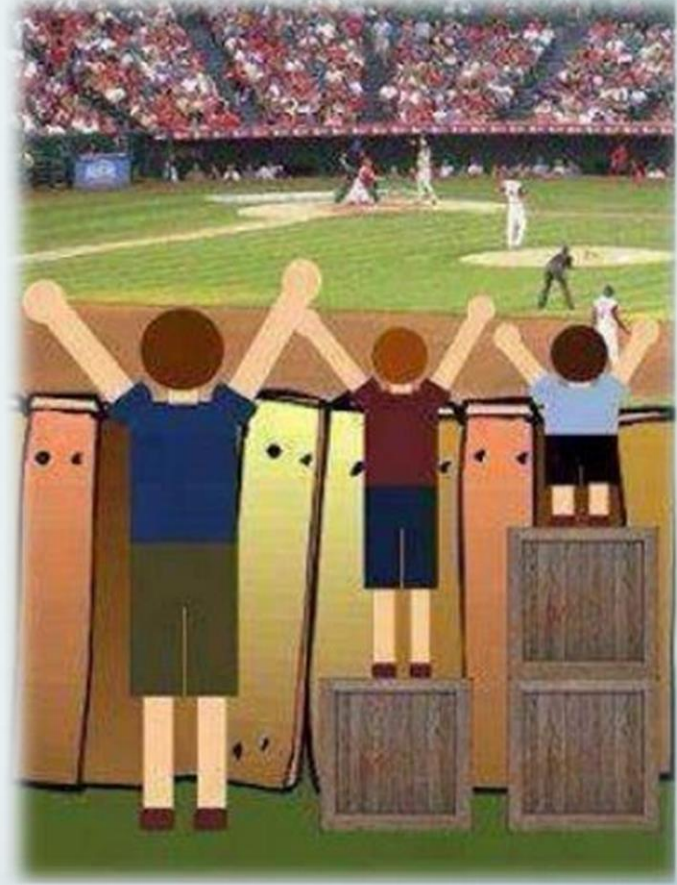
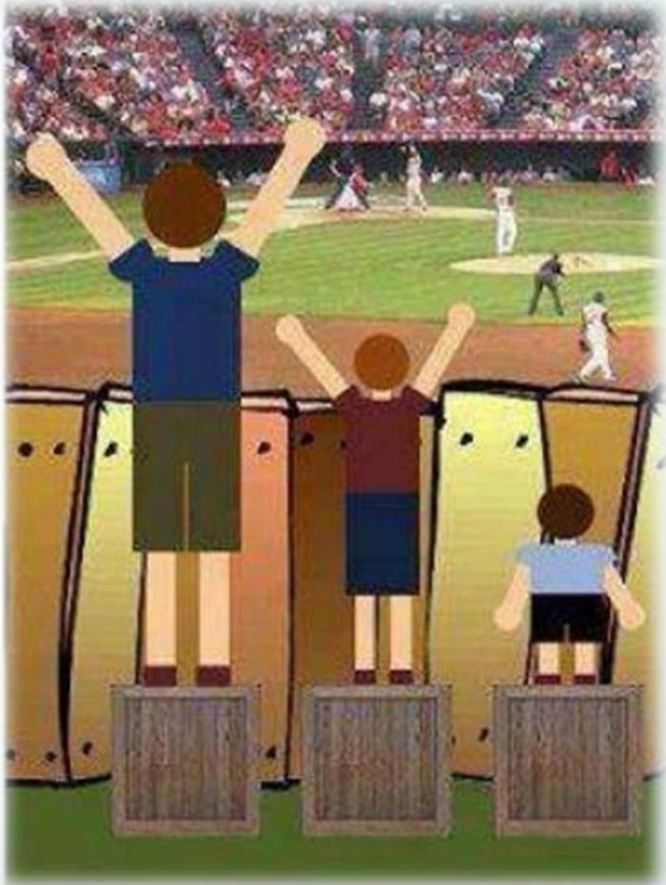
2.5.

Αφού δοθούν κατάλληλα **ιεραρχημένα υλικά** με όλα τα επίπεδα γνώσεων και τις μαθησιακές προτιμήσεις των μαθητών/τριών, μπορεί να χρησιμοποιηθεί η **συνεργατική μέθοδος**.

Η στροφή από τη **διδασκαλία – παράδοση** στη **μάθηση – εργασία** είναι θεωρητικά εύκολη.
Στην πράξη, όμως, είναι συνεχής πορεία αναζήτησης και δημιουργίας.

Δεν υπάρχει μεγαλύτερη ανισότητα από την ίση μεταχείριση άνισων ανθρώπων.

Thomas Jefferson (1743-1826)

2. Εκπόνηση μαθήματος

Διαφοροποίηση διδασκαλίας
στο Γυμνάσιο

Διαφοροποίηση διδασκαλίας
στο Λύκειο

A stylized profile of a human head facing right, composed of three overlapping layers: a dark grey inner layer, a blue middle layer, and a green outer layer. The background is a light blue grid with faint white circuit-like patterns.

3. Αξιολόγηση του/της μαθητή/τριας

3. Πώς αξιολογούμε τον μαθητή/τη μαθήτρια

- Τι είναι αξιολόγηση

όχι τυχαία

«Μια **συστηματική** διαδικασία

καθορισμού επίτευξης

των **διδασκτικών στόχων**

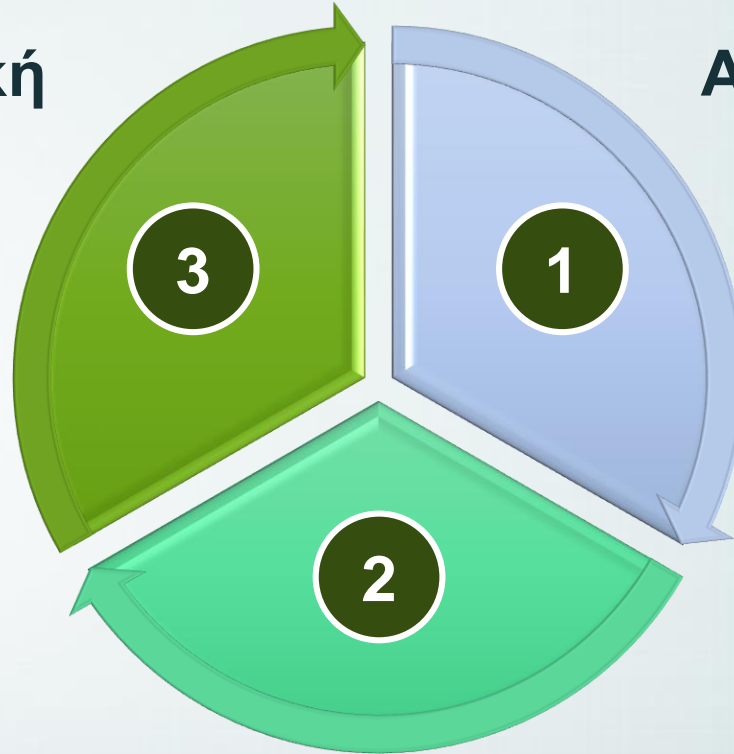
προϋποθέτει τον καθορισμό των Δεικτών Επιτυχίας

(Παπαναστασίου, 1993)

3. Πώς αξιολογούμε τον μαθητή/τη μαθήτριά

- Είδη αξιολόγησης

Τελική, συνολική

Αρχική, διαγνωστική

Διαμορφωτική, σταδιακή, συνεχής

(Κασσωτάκης, 2001)

3. Πώς αξιολογούμε τον μαθητή/τη μαθήτρια

- Εκπαιδευτικοί στόχοι

(Κασσωτάκης, 2001· Παπαναστασίου, 1993)

3. Πώς αξιολογούμε τον μαθητή/τη μαθήτρια

Σύγχρονες ή εναλλακτικές μορφές αξιολόγησης

ΔΗΛΩΣΤΙΚΗ ΓΝΩΣΗ

Οι παραδοσιακές τεχνικές αξιολόγησης

ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΓΝΩΣΗ

Εναλλακτικοί τρόποι αξιολόγησης των μαθητών/τριών

Τεχνικές αξιολόγησης με έμφαση στην καταγραφή και κοινοποίηση των αποτελεσμάτων

- ✓ Προφορική αξιολόγηση
- ✓ Εργασίες στο σπίτι. Γραπτές εξετάσεις
- ✓ Γραπτή αξιολόγηση

Τι γνωρίζει ο/η μαθητής/τρια.

- ✓ Παρατήρηση καθημερινής εργασίας
- ✓ Αξιολόγηση πρότζεκτ
- ✓ Αξιολόγηση βάσει φακέλου (portfolio)
- ✓ Μαθητική αυτοαξιολόγηση και ετεροαξιολόγηση

Τι μπορεί να κάνει με βάση τις γνώσεις, δεξιότητες που έχει.

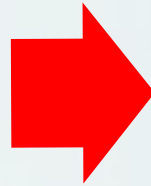
- ✓ Αριθμητική βαθμολογία
- ✓ Κλίμακα γραμμάτων
- ✓ Περιγραφική αξιολόγηση
- ✓ Σύστημα πολλαπλής αποτίμησης

3. Πώς αξιολογούμε τον μαθητή/τη μαθήτρια

ΝΕΕΣ ΤΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Μέτρηση γνώσης

Μέτρηση δεξιοτήτων και κατανόησης

Αξιολόγηση προϊόντος

Αξιολόγηση διαδικασίας

Τελική αξιολόγηση

Τελική και διαμορφωτική αξιολόγηση

Χρήση γραπτής αξιολόγησης

Χρήση ποικιλίας μορφών αξιολόγησης

3. Πώς αξιολογούμε τον μαθητή/τη μαθήτριά

Τι αξιολογούμε μέσω της Εναλλακτικής Αξιολόγησης;

- ❖ Δεξιότητες κατανόησης και παραγωγής γραπτού και προφορικού λόγου
- ❖ Στρατηγικές μάθησης
- ❖ Κοινωνικές δεξιότητες
- ❖ Στάσεις και απόψεις των μαθητών για τη γνώση και την αναζήτησή της σε ποικίλες πηγές
- ❖ Ικανότητα διαχείρισης και αξιοποίησης της γνώσης.

3. Πώς αξιολογούμε τον μαθητή/τη μαθήτριά

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ:

- ❖ Ενσωμάτωση της αξιολόγησης στη μαθησιακή διαδικασία και έμφαση στην ανατροφοδότηση και τη διαμορφωτική αξιολόγηση.
- ❖ Αξιοποίηση ποικίλων και εναλλακτικών μορφών αξιολόγησης που να δίνουν μια ολοκληρωμένη εικόνα για τις μαθησιακές ικανότητες του μαθητή.
- ❖ Τοποθέτηση του μαθητή στο επίκεντρο της προσπάθειας, ενισχύοντας την ικανότητά του να συμμετάσχει στη δική του αξιολόγηση (αυτοαξιολόγηση).
- ❖ Προώθηση μορφών αξιολόγησης που μπορούν να αποτιμήσουν βασικές ικανότητες, δεξιότητες και στάσεις, και όχι μόνο γνώσεις.

Διασφάλιση διαφάνειας, συνοχής και αμεροληψίας στην αξιολόγηση και βαθμολόγηση του μαθητή.

3. Πώς αξιολογούμε τον μαθητή/τη μαθήτρια

Εναλλακτικοί τρόποι αξιολόγησης των μαθητών/τριών

- ❖ Ενισχύουν την ποιοτική διάσταση της αξιολόγησης.
- ❖ Επιτυγχάνουν την ενεργό συμμετοχή του/της μαθητή/τριας σ' αυτήν.
- ❖ Κάνουν πιο αποτελεσματική την παρακολούθηση της μαθησιακής του/της προσπάθειας.

3. Πώς αξιολογούμε τον μαθητή/τη μαθήτρια

Εναλλακτικοί τρόποι αξιολόγησης των μαθητών/τριών

I. Φάκελος Υλικού (Portfolio)

- α. Φάκελος διαδικασίας
- β. Φάκελος προϊόντων ή αποτελεσμάτων

II. Αυτοαξιολόγηση Μαθητών

III. Ατομικές Συνεντεύξεις με Μαθητές

Ι. ΦΑΚΕΛΟΣ ΥΛΙΚΟΥ

- ❖ Ο φάκελος υλικού των μαθητών/τριών είναι *«μια συστηματική και οργανωμένη συλλογή στοιχείων που χρησιμοποιούνται από τον εκπαιδευτικό και τον/τη μαθητή/τρια, για να παρακολουθήσουν οι ενδιαφερόμενοι την ανάπτυξη των γνώσεων, των δεξιοτήτων και των στάσεων του/της μαθητή/τριας».*

Ι. ΦΑΚΕΛΟΣ ΥΛΙΚΟΥ

- ❖ Έχει διαμορφωτικό χαρακτήρα.
- ❖ Εφαρμόζεται κατά τη διάρκεια της διδακτικής πράξης.
- ❖ Εξυπηρετεί τη συλλογή δεδομένων σχετικά με τους μαθητές εντός και εκτός της τάξης.
- ❖ Βασίζεται σε συγκεκριμένα κριτήρια.
- ❖ Εφαρμόζεται παράλληλα και συμπληρωματικά με τις άλλες μορφές αξιολόγησης.

I. ΦΑΚΕΛΟΣ ΥΛΙΚΟΥ

Το Portfolio έχει παιδαγωγική αξία διότι:

- ❖ Προσαρμόζεται εύκολα για σκοπούς αξιολόγησης στην τάξη.
- ❖ Μας δίνει ανατροφοδότηση με ποιοτικά στοιχεία.
- ❖ Εξασφαλίζει τη διαφορετικότητα στο γνωστικό επίπεδο και στους τύπους μάθησης, ανάμεσα στους/στις μαθητές/τριες.
- ❖ Παρέχει σφαιρική εικόνα των ικανοτήτων των μαθητών/τριών.
- ❖ Αποδεικνύει την πρόοδο των μαθητών στη γλώσσα.
- ❖ Βοηθά τον εκπαιδευτικό:
 - να διαπιστώνει τον βαθμό επίτευξης των μαθησιακών στόχων
 - να σχεδιάζει και να προγραμματίζει τα επόμενα στάδια της μάθησης
 - να διερευνά και να καταγράφει την ατομική πορεία των μαθητών.
- ❖ Βοηθά τους μαθητές:
 - να παρακολουθούν την πρόοδό τους
 - να αναπτύσσουν μεταγνωστικές δεξιότητες.
- ❖ Βοηθά τους γονείς να αποκτήσουν τεκμηριωμένη ενημέρωση/αξιολόγηση της προόδου των παιδιών τους.
- ❖ Βελτιώνει το επίπεδο συνεργασίας με το σχολείο.

Ι. ΦΑΚΕΛΟΣ ΥΛΙΚΟΥ

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ

- ❖ Τι είδους φάκελος/οι θα εφαρμοσθεί/ούν στο σχολείο;
- ❖ Τι θα αξιολογηθεί με τη βοήθεια του φακέλου;
- ❖ Ποιο θα είναι το ακριβές περιεχόμενό του και ποιος το καθορίζει;
- ❖ Κάθε πότε προστίθεται νέο υλικό στο φάκελο;
- ❖ Πού παραμένει ο φάκελος;
- ❖ Ποιος ή ποιοι μπορούν να έχουν δυνατότητα πρόσβασης σ' αυτόν;
- ❖ Με ποια κριτήρια αξιολογείται ο φάκελος;
- ❖ Πώς αυτός αξιοποιείται στο πλαίσιο της αξιολόγησης των μαθητών/τριών και στην εκπαιδευτική διαδικασία, γενικότερα;

Η εφαρμογή του «πορτφόλιο» δεν διέπεται από ομοιόμορφους σε όλες τις περιπτώσεις, αυστηρούς και απαρέγκλιτους κανόνες.

Ι. ΦΑΚΕΛΟΣ ΥΛΙΚΟΥ

ΤΥΠΟΙ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΩΝ ΦΑΚΕΛΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ

Με βάση τον ρόλο που διαδραματίζει η χρήση τους στη διδακτική-μαθησιακή διαδικασία, αυτοί διακρίνονται:

- α) σε φακέλους διαδικασίας και
- β) σε φακέλους προϊόντων ή αποτελεσμάτων.

Ι. ΦΑΚΕΛΟΣ ΥΛΙΚΟΥ

ΤΡΟΠΟΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΦΑΚΕΛΟΥ

- ❖ Είναι αναγκαίος και ο ποιοτικός έλεγχος.
- ❖ Ο ποιοτικός έλεγχος του περιεχομένου του φακέλου μπορεί να γίνεται σταδιακά, κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς ή μπορεί να έχει δειγματοληπτικό χαρακτήρα, κατά τη φάση της αποτίμησης της επίδοσης των μαθητών/τριών.

Ι. ΦΑΚΕΛΟΣ ΥΛΙΚΟΥ

α. ΦΑΚΕΛΟΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

❖ Οι *φάκελοι διαδικασίας* αποτελούν την πιο σημαντική κατηγορία των υπό εξέταση μέσων αξιολόγησης των μαθητών/τριών, από την άποψη της υποβοήθησης της μάθησης και της σύνδεσης της διδασκαλίας με την αξιολόγηση, ιδιαίτερα δε με τη διαμορφωτική ή συντρέχουσα αξιολόγηση.

Ι. ΦΑΚΕΛΟΣ ΥΛΙΚΟΥ

α. ΦΑΚΕΛΟΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

- ❖ Περιλαμβάνει:
 - ενδεικτικά αντίγραφα γραπτών εξετάσεων που αφορούν διαφορετικές χρονικές περιόδους,
 - αντιπροσωπευτικές σχολικές εργασίες, εργασίες, τις οποίες πραγματοποιεί ο μαθητής με δική του πρωτοβουλία, ομαδικές εργασίες (projects),
 - περιλήψεις εργασιών, γραπτοί διάλογοι, συνεντεύξεις, αντίγραφα του ελέγχου βαθμολογίας,
 - εξατομικευμένες παρατηρήσεις και κρίσεις των διδασκόντων/ουσών ή άλλων παραγόντων του σχολείου,
 - φύλλα ποιοτικής αξιολόγησης,
 - μνημόνια παρατήρησης, γνώμες γονέων και συμμαθητών, όπου αυτό είναι εφικτό και επιτρεπτό.

Ι. ΦΑΚΕΛΟΣ ΥΛΙΚΟΥ

β. ΦΑΚΕΛΟΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ή ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

- ❖ Δείγματα των εργασιών του μαθητή/τριας, των διαγωνισμάτων ή άλλων επιτευγμάτων του/της, τα οποία ο ίδιος/ η ίδια θεωρεί ως αντιπροσωπευτικά του ανώτερου επιπέδου των γνώσεων και δεξιοτήτων του/της.
- ❖ Τα πιο επιτυχή διαγωνίσματα των μαθητών/τριών
- ❖ οι πιο καλές και πιο αντιπροσωπευτικές ατομικές ή/και ομαδικές εργασίες τους,
- ❖ οι επιδόσεις τους στα διάφορα τεστ,
- ❖ τα σημαντικότερα σχόλια και οι σπουδαιότερες αξιολογήσεις των διδασκόντων/ουσών,
- ❖ συνοπτικές αυτοαξιολογήσεις και στοχαστικές εκτιμήσεις των κατόχων του φακέλου για τη συνολική τους πρόοδο, κατά το αντίστοιχο διάστημα,
- ❖ παρατηρήσεις συμμαθητών/τριών κ.λπ.

Ι. ΦΑΚΕΛΟΣ ΥΛΙΚΟΥ

β. ΦΑΚΕΛΟΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ή ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Μπορεί, ακόμη, να περιλαμβάνονται:

- ❖ ενδεικτικά στοιχεία επιτευγμάτων των μαθητών/τριών εκτός του σχολείου (π.χ. βραβεία, έπαινοι, υποτροφίες, ηθικές αμοιβές, αθλητικές επιδόσεις, καλλιτεχνικές και άλλες διακρίσεις, συμμετοχή σε κοινωνικές δράσεις κ.ά.), εφόσον αυτά συμβάλλουν στη διαμόρφωση πληρέστερης εικόνας για τις ικανότητες και τις επιδόσεις τους.

II. ΑΥΤΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΑΘΗΤΩΝ

- ❖ Η αυτοαξιολόγηση μπορεί να είναι ελεύθερη· να αποτελεί, δηλαδή, ένα είδος προσωπικής έκθεσης που συντάσσει ο/η μαθητής/τρια για τον εαυτό του/της και συγκεκριμένα για
 - την προσπάθειά, την πρόοδό, τις δυσκολίες ή
 - τα προβλήματα που συναντά,
 - τη στάση του/της απέναντι σε κάθε διδασκόμενο αντικείμενο και το ενδιαφέρον του γι' αυτό,
 - τη συμμετοχή του/της στη διδακτική-μαθησιακή διαδικασία,
 - την αποτίμηση των γνώσεών του/της,
 - τη συνεργασία του/της με τους συμμαθητές του/της και άλλα παρόμοια.

II. ΑΥΤΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΑΘΗΤΩΝ

- ❖ Συμβάλλει, να αντιληφθεί ο/η μαθητής/τρια τις δυνατότητες και τις αδυναμίες του/της και να ανατροφοδοτήσει στη συνέχεια την εργασία του/της.
- ❖ Αποκτά ο/η μαθητής/τρια επίγνωση της θέσης του/της έναντι των συμμαθητών του/της αλλά και στο να ενισχύσει τις μεταγνωστικές του/της δεξιότητες.
- ❖ Η αυτοαξιολόγηση διαμορφώνει θετικές στάσεις των μαθητών/τριών έναντι της ίδιας της αξιολόγησης, επειδή δίνει τη δυνατότητα να συμμετάσχουν σ' αυτήν (Ross et al., 1999).

III. ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ ΜΕ ΜΑΘΗΤΕΣ

- ❖ Οι συνεντεύξεις αυτές είναι δυνατόν να είναι είτε αυθόρμητες είτε προκαλούμενες από τον υπεύθυνο εκπαιδευτικό.
- ❖ Μπορούν, να είναι ελεύθερες ή κατευθυνόμενες.

III. ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ ΜΕ ΜΑΘΗΤΕΣ

❖ Προκύπτουν χρήσιμες πληροφορίες για

- τις στάσεις τους,
- τα κίνητρά τους,
- τα ενδιαφέροντά τους,
- τις κλίσεις,
- τις πεποιθήσεις τους,
- για διάφορα ζητήματα ή τις προσωπικές δυσκολίες και τα προβλήματα που συναντούν.

**«Έχω κάνει κάποια προσπάθεια,
για να καταλάβω
πώς φαίνονται τα πράγματα
μέσα από τα μάτια του μαθητή μου;»**

(Postman, 1971)

Ευχαριστούμε
για την προσοχή
και τη συνεργασία!